

TRIJAZA PACIJENATA

Poljak-Vatrenjak dr. Sevda
spec. porodične medicine

Handžić Dženana
diplomirana med. Sestra

Uz podršku Fondacije FAMI

CILJEVI PREZENTACIJE

- Definirati stepen hitnosti u čekaonici, intervenciji i kućnim posjetama
- Prepoznati potrebe bolesnika na osnovu kliničke procjene
- Uloga sestre u prvim dijagnostičkim i terapijskim mjerama

TRIJAZA

- Trijaža pacijenata je razvrstavanje oboljelih i povrijeđenih prema stepenu hitnosti pružanja pomoći i transporta

ŠTA JE TRIJAZA U AMB. PORODIČNE MEDICINE ?

Prepoznavanje hitnih stanja u

- ▶ čekaonici ,
 - ▶ intervenciji i
 - ▶ kućnim posjetama

Hitnosti 1. stepena pomoć pružiti odmah

- Kardiorespiratorni zastoj
- Gubitak svijesti
- Davljenje (strano tijelo)
- Hipoglikemija / hiperglikemija
- Vanjsko krvarenje
- Politrauma
- Konvulzije u toku ili nove

Hitnosti 2. stepena pomoć pružiti u toku 20 min .

- Retrosternalna bol
- Tahikardija 120 / min
- Hipertenzija 200 – 240 mmHg
- Dispnea 25 – 35 / min . + cijanoza
- Bradikardija 50 – 35 / min
- Hipotenzija 90 – 70 mmHg

Hitnosti 2. stepena pomoć pružiti u toku 20 min .

- Jake glavobolje , vertigo
- Bol u abdomenu , zdjelici
- Hemoptiza , hematemeza , melena
- Duboke opekotine

Hitnosti 3. stepena pomoć pružiti u toku 120 min .

- Palpitacije
- Dispnea bez cijanoze
- Neuro psihijatrijska stanja
(agresivnost , konfuzija ,somnolencija)

Hitnosti 3. i 4. stepena

- renalne kolike
- hematurija , anurija, poliurija i / ili polidipsija
- problemi s kateterom
- nauzeja , povraćanje
- opstipacija ili dijareja
- temperatura 38 – 40 stepeni C
- drhtavica , slabost općeg stanja
- lumbalgija , dorzalgija, artralgiya , mialgija
- duboke rane, lakše opekotine

KRITERIJI TRIJAŽE

- Znanje i sposobnost za procjenu i donošenje odluke o hitnosti pacijenata
- Klinički , vitalni , subjektivni znaci
- Pažljivo uzeta anamneza
- Saradnja između ljekara , sestre i pacijenta

TRIAŽA U ČEKAONICI

- Stanje svijesti
- Alarmirajući sindrom (povreda ili bolest)
- Opšte stanje (izraz i boja lica, položaj tijela)
- Psihički status

TRIJAZA U INTERVENCIJI

- Mjerenje vitalnih parametara (RR, puls temperatura)
- Aplikacija kisika
- EKG
- Antibiotici na 12 h
- Kardiotonici , bronhodilatatori, diuretici
- Antihistaminici , glukokortikoidi
- Analgetici i antireumatici ,antispazmolitici
- Neuroleptici , antiparkinsonici , anksiolitici

TRIJAZA TELEFONSKIH POZIVA

Definisati razlog za posjetu

Procijeniti vrstu posjete i hitnosti

Donijeti odluku o stepenu hitnosti

TRIJAZA NALOGA ZA KUĆNU POSJETU

- Antibiotička terapija na 12 h
- Terapija za kardiovaskularni sistem (bronhodilatatori, kardiotonici , diuretici)
- Analgetici , antireumatici , anksiolitici
- Vitaminski kokteli ili infuzije
- Previjanje

RAD U GRUPAMA

- 14 kliničkih situacija sa različitim stepenom hitnosti
- Pacijenti dolaze u isto vrijeme
- U ambulanti radi 1 ljekar i 1 sestra
- Analizirati slučajeve i poredati po nivoima prioriteta
- Koji pacijenti moraju biti primljeni odmah?
- Da li neki pacijenti mogu biti naručeni sutra ili neki drugi dan ?

Grupa 1 .

- Muškarac 62. god. dolazi po redovnu terapiju za prostatu (AP).
- Žena 38. god. sa bolom u lijevom uhu koji traje dva dana, zahtijeva da odmah bude primljena.
- Muškarac 55. god. želi biti primljen odmah, zbog bola u leđima koji traje već sedam dana.

Grupa 2 .

- Žena 55. god. sa bolom u grudima koji se širi u lijevu ruku, opštom slabošću i znojenjem
- Muškarac 48 . god. sa HOPB treba redovnu terapiju, uputnicu za kontrolu kod PFD-a
- Žena 34.god. sa obilnim ginekološkim krvarenjem (preoperativna priprema)

Grupa 3 .

- Gosp. 72. god. Ne može zadržati urin, Pokazuje znake depresivnog raspoloženja. Posjeduje karticu šehidske porodice.
- Djevojčica starosti 15. god. deset dana suho kašlje, od jutros ima temp. 38 stepeni C . Žali se na opću slabost, u prisustvu panične majke (strah od H1N1)
- RVI 60 % dolazi po redovnu terapiju. Ne želi se naručivati jer je on RVI, knjižica nije ovjerena

Grupa 4 .

- Gospodin žali se na bol u abdomenu, bol je intenzivan, povraća, blijed i oznojen. U pratnji sina, RVI 30 % , nervozan, ranije liječen u Zavodu za alkoholizam.
- Gospođa 35.god. u 8 .mj. trudnoće, žali se na intenzivan bol u desnoj nozi, u pratnji supruga koji je jako nervozan.
- Gospodin 45. god. sa opekotinama na desnoj šaci i desnoj natkoljenici, trpi jake bolove. Opekotina nastupila vrelom vodom.

Grupa 5 .

- Ovisnik o heroinu, u pratnji uplašene majke, zahtijeva uputnicu za hospitalizaciju na Psihijatrijsku kliniku, sanitetskim kolima jer nema novca za taksi, nasilan.

Sestrinska dijagnoza u procjeni urgentnih stanja

ŠTA JE AKUTNI BOL U ABDOMENU?

Bol u abdomenu koji traje **do 7 dana** a pojačava se u zadnjih **48 sati**

Sestrinska anamneza

- Kad je bol počeo?
- Gdje se bol prvo javio?
- Kako se pojavio?
- Da li se mijenjao?
- Koliko je jak?
- Širi li se gdje?
- Na šta popušta?
- Prateći simptomi?
- Je li slično imao ranije?

Bubrežna kolika Akutni cholecystitis

Bočni jak bol, zrači u preponu, povraćanje i mokraćni simptom, krv u mokraći

Lokalizirana ili difuzna bol u desnom g. Kvadrantu, zračenje na desnu lopaticu, povraćanje i zatvor

Akutna upala slijepog crijeva klasična prezentacija i varijacije

BOL U GRUDIMA ?

KVALITET BOLA

- lokacija
- širenje
- vrsta
- trajanje, frekventnost
- ubrzavajući faktori
- pridruženi simptomi
- predvidive olakšice

Diferencijalna dg. torakalne boli

- **Kardiovaskularna etiologija**
- **Gastrointestinalna**
- **Pulmonalna**
- **Nepravilnosti grudnog koša**

ZAKLJUČAK

- **Medicinsko osoblje svakodnevno u svom radu vrši trijažu, a da toga nije svjesno.**
- **Znanje i sposobnost za procjenu i donošenje odluke o stepenu hitnosti su od ogromnog značaja.**
- **Timski rad je od velike važnosti u procesu trijaže**

Reference

- *Christopher R. H. Newton i Rahul K. Khare "Urgentna medicina", 2007. god.*
- *Murić dr. A. "Bol u grudima ", maj 2008. god.*
- *MSD Priručnik Dijagnostike i Terapije*
- *"Klinik leitfaden" Gustav Fischer*
- *Ćutahija A., Hodžić S., Malićbegović A., Mević A., Pašukan A. „Rad na terenu u kućnim posjetama med. teh./ sestre u Općine Novi Grad Sarajevo ", Sarajevo*